[2019] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 655

ਬਿਰਲਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਐਡਵੈਂਟਜ਼ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟਸ ਐਂਡ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 875)

ਮਈ 09, 2019

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਤੀ ਅਤੇ ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈਡੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 – ਧਾਰਾ 379, 403, 411 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ - ਧਾਰਾ 120 B - ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ - ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ (ਸੀ.ਐਲ.ਬੀ.) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ - ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 379, 403, 411 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਆਈ.ਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਡੀ' ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਐਸ' (ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਲੱਭੇ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 380, 411 ਅਤੇ 120 B ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ - ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਦੇ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼

ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ: ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਐਸ' ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸਨ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਤੱਥ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ - ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਡੀ' ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੰਗਾ ਬਿਆਨ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ - ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੀ - ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'ਡੀ' ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਸਨ ਜੁਰਮ ਕਰਨਾ - ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਕੋਈ ਮੁੱਢਲਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਧਾਰਾ 202 – ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: ਇਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 204 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਕੀ ਧਾਰਾ 203 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ - ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਲਬ ਹੋਣਾ/ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ - ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ।

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 – ਧਾਰਾ 29 – ਦਸਤਾਵੇਜ਼ – ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: ਧਾਰਾ 29 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ "ਦਸਤਾਵੇਜ਼" ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ "ਚੱਲਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ" ਹੈ ਜੋ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ "ਸਰੀਰਕ ਜਾਇਦਾਦ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦੰਡਵਲੀ, 1860 - ਚੋਰੀ - ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇਰਾਦਾ - ਇਰਾਦਾ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ - ਇਹ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਹਿਲਾਉਣਾ ਚੋਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ - "ਬੇਈਮਾਨੀ" ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਦੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਚੋਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ - ਇਹ "ਚੋਰੀ" ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹੈ ਕਿ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ "**ਤਬਦੀਲ** ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ"" ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ - 'ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦਾ', 'ਗਲਤ ਲਾਭ' ਅਤੇ 'ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ' - ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2019 ਦੀ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਡੀ. ਨੰਬਰ 6405 ਅਤੇ 6122 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ 2016 ਦੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰਬਰ 9053 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

1. ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 235, 237, 247, 250, 397, 398, 402 ਅਤੇ 403 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਸਰਜ਼ ਬਿਰਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1-ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਤੱਕ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਤੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ) ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (ਪੈਰੇ 39, 42 ਅਤੇ 47) [69-ਐਫ-ਜੀ; 680-ਜੀ; 683-ਬੀ-ਸੀ]

2. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10-ਬਿਰਲਾ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10-ਬਿਰਲਾ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਸੀਈਓ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਿਵੇਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ "ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਹਟਾਉਣ" ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕੰਮ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਚੋਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 48] [683-ਡੀ-ਈ]

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਡੀ' ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੰਗਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 13 ਤੋਂ 15 ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਹੁਤ ਗੁਪਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 13 ਤੋਂ 15 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ

ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ। ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਲੰਬਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਰੀ (ਘਰ ਚੋਰੀ) ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 54] [685-D-F]

4. ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ 'ਡੀ' ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'D' ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 57] [686-ਐਫ-ਐਚ]

5. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਸਿਰਫ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ

ਹੋਣਗੇ। ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 58] [687-ਡੀ-ਐਫ]

6. ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ "ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ"। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮਕੈਨੀਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 61] [688-ਈ-ਐਚ]

7. ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਚੰਦੇਰੀਆ ਇਕਾਈ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1-ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਕੰਪਨੀ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਸਮਝੌਤੇ ਆਦਿ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 17 ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚੋਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 70] [691-ਜੀ-ਐੱਚ; 692-ਏ]

8. ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਦੋਸ਼ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਇੰਨੇ ਅਸੰਭਵ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦੋਸ਼, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁੱਢਲਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 88] [699-ਬੀ-ਡੀ]

9. ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

a) ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 380, 411 ਅਤੇ 120B ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਗਵਾਹ 'ਡੀ' ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਚੋਰੀ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

b) ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਦਸਤਾਵੇਜ਼" ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ "ਚੱਲਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ" ਹੈ ਜੋ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ "ਸਰੀਰਕ ਜਾਇਦਾਦ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ "ਸਰੀਰਕ ਜਾਇਦਾਦ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

c) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ "ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ" ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ "ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦਾ" ਜਾਂ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ"

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 378 ਅਤੇ 380 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

d) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਂਡਿੰਗ ਲੰਬਿਤਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 89] [699-ਈ-ਐਚ; 700-ਏ-ਡੀ]

ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਓਮਾਨ ਬਨਾਮ ਬਰਾਕਾਰਾ ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2013) 2 ਐਸਸੀਸੀ 488: [2012] 11 ਐਸਸੀਆਰ 500**; ਮਹਿਮੂਦ ਉਲ ਰਹਿਮਾਨ ਬਨਾਮ ਖਜ਼ੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਟੁੰਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2015) 12 ਐਸਸੀਸੀ 420: [2015] 4 ਐਸਸੀਆਰ 841;** ਭੂਸ਼ਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) ਅਤੇ ਹੋਰ **(2012) 5 ਐਸਸੀਸੀ 424: [2012] 2 ਐਸਸੀਆਰ 696;** ਵਿਜੇ ਧਨੁਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਜੀਮਾ ਮਮਤਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2014) 14 ਐਸਸੀਸੀ 638: [2014] 4 ਐਸਸੀਆਰ 171;** ਪੈਪਸੀ ਫੂਡਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1998) 5 ਐਸਸੀਸੀ 749: [1997] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 12**; ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿਨਹਾ **1993 ਸੁਪ (1) ਐਸਸੀਸੀ 499: [1992] 2 ਐਸਸੀਆਰ 528;** ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2004) 4 ਐਸਸੀਸੀ 432: [2004] 2 ਐਸਸੀਆਰ 846**; ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਗਵਾ ਬਨਾਮ ਵੀਰਾਨਾ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗੱਪਾ ਕੌਂਜਲਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1976) 3 ਐਸਸੀਸੀ 736: [1976] ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 123**; ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਜਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ **1992 ਸੁਪ (1) ਐਸਸੀਸੀ 335 : [1990] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 259**; ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ

ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਐਨਈਪੀਸੀ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2006) 6 ਐਸਸੀਸੀ 736: [2006] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 704 - ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**

ਸੁਨੀਲ ਭਾਰਤੀ ਮਿੱਤਲ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ **(2015) 4 ਐਸਸੀਸੀ 609: [2015] 1 ਐਸਸੀਆਰ 377**;ਚੰਦਰ ਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਉਰਫ ਚਾਬੀ ਬੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ **ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1430: [1964] ਐਸਸੀਆਰ 639;** ਕੇ.ਐਨ. ਮਹਿਰਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ **ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 369: [1957] ਐਸਸੀਆਰ 623;** ਪੂਰਨ ਮੱਲ ਬਨਾਮ ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਜਾਂਚ), ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1974) 1 ਐਸਸੀਸੀ 345: [1974] 2 ਐਸਸੀਆਰ 704;** ਮਾਧਵਰਾਓ ਜੀਵਾਜੀਰਾਓ ਸਿੰਧੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੰਭਾਜੀਰਾਓ ਚੰਦਰੋਜੀਰਾਓ ਅੰਗ੍ਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1988) 1 ਐਸਸੀਸੀ 692: [1988] 2 ਐਸਸੀਆਰ 930**; ਅਭਿਜੀਤ ਪਵਾਰ ਬਨਾਮ ਹੇਮੰਤ ਮਧੂਕਰ ਨਿੰਬਲਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2017) 3 ਐਸਸੀਸੀ 528: [2016] 9 ਐਸਸੀਆਰ 475;** ਜੀਐਚਸੀਐਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਟਾਕ ਵਿਕਲਪ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਆ ਇਨਫੋਲਾਈਨ ਲਿਮਟਿਡ **(2013) 4 ਐਸਸੀਸੀ 505: [2013] 5 ਐਸਸੀਆਰ 276**; ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ **ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1094: [1963] ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 689 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ ।**

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ

[2012] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 500	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	ਪੈਰਾ 28
[2015] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 841	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	ਪੈਰਾ 29
[2012] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 696	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	ਪੈਰਾ 30
[2014] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 171	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	ਪੈਰਾ 33

[2016] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 475	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ**	ਪੈਰਾ 33
[1997] 5 Suppl.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 12	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	ਪੈਰਾ 35
[2013] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 276	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ**	ਪੈਰਾ 35
[1992] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 528	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	ਪੈਰਾ 36
[2004] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 846	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	ਪੈਰਾ 37
[2015] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 377	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ**	ਪੈਰਾ 49
[1964] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 639	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ**	ਪੈਰਾ 64
[1963] ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 689	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ**	ਪੈਰਾ 64
[1957] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 623	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ**	ਪੈਰਾ 67
[1974] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 704	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ**	ਪੈਰਾ 76
[1976] Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 123	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	ਪੈਰਾ 83
[1990] 3 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 259	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	ਪੈਰਾ 84
3 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 704	**ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	ਪੈਰਾ 86
[1988] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 930	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ**	ਪੈਰਾ 87

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 875

ਮਿਤੀ 15.05.2015 ਦੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2011 ਦੇ ਸੀ.ਆਰ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 323 ਵਿੱਚ।

ਨਾਲ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 876, 2019 ਦਾ 877.

ਸੁੰਦਰਮ, ਅਰਵਿੰਦ ਪੀ ਦਾਤਾਰ, ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਅਮਿਤ ਦੇਸਾਈ, ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ, ਕੇਵੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਦੇਬੋਲ ਬੈਨਰਜੀ, ਐਮਐਸ ਵੀ ਮੋਹਨਾ, ਸਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੇਂਥਿਲ ਜਗਦੀਸਨ, ਸਿਧਾਰਥ ਅਗਰਵਾਲ, ਰੋਹਿਤ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਪਾਲੀ ਸੈਮੂਅਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨਾਕਸ਼ੀ ਮੱਲਹਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰੀਤੀ ਚੌਧਰੀ, ਐਮਐਸ ਮ੍ਰਿਣਾਲ ਕੰਵਰ, ਐਮਐਸ ਰੋਹਿਨੀ ਮੂਸਾ, ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਫਰ ਇਨਾਇਤ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੁਪਤਾ, ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਅਜੈ ਭਾਰਗਵ, ਵਿਕਾਸ ਮਹਿਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਲਾ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਰੋਹਨ ਦਕਸ਼ੀਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਮਰਤਾ ਵਿਨੋਦ, ਗੋਪਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਐਸ., ਅਪੂਰਵ ਖਟੋਰ, ਸ਼ਰਮਾ, ਐਮਐਸ ਬਰਿੰਦਾ ਭੰਡਾਰੀ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਗੁਪਤਾ, ਅਕਸ਼ੈ ਸਹਿਗਲ, ਟੀਆਰਬੀ ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ, ਕੁਨਾਲ ਚੈਟਰਜੀ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਜੇ ਭਾਰਗਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੈਲੀ ਭਸੀਨ, ਵੈਭਵ ਨੀਤੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਇਰੀ ਬਾਸੂ ਮਲਿਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਧਵੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਭੀ ਲਿਮਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਲਾ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਰਿਸ਼ੀ ਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੌਮਿਆ ਜੈਕਰਨ ਸਿੰਘ, ਚੈਤਨਿਆ ਸਫਾਯਾ, ਸੌਮਿਆ ਰਾਏ, ਚੈਤਨਿਆ ਸਫਾਯਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੈਲੀ ਭਸੀਨ, ਵੈਭਵ ਨੀਤੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਇਰੀ ਬਾਸੂ ਮਲਿਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਧਵੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਭੀ ਲਿਮਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਲਾ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਰਿਸ਼ੀ ਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੌਮਿਆ ਜੈਕਰਨ ਸਿੰਘ, ਚੈਤਨਿਆ ਸਫਾਯਾ, ਸੌਮਿਆ ਰਾਏ, ਸੌਮਿਆ ਰਾਏ, ਚੈਤਨਿਆ ਸਫਾਯਾ, ਸੌਮਿਆ ਰਾਏ ਪੇਸ਼ ਹੋਈਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਗੀਤਾ ਮੰਡਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਾਤੀ ਸਿੰਘ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਧਨੰਜੇ ਸੂਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਕਿਤਾ ਸ਼ਰਮਾ (ਫੋਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਫਾਕਸ ਮੰਡਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ), ਅਮਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਪੀਸੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਟੀਆਰਬੀ ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ, ਸਯੰਤਨ ਤਾਲਾਪਾਤਰਾ, ਸੈਫੂਦੀਨ ਐਸ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਆਰ. ਬਾਨੂਮਤੀ, ਜੇ. 1. ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 2011 ਦੇ ਸੀ.ਆਰ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 323 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 15.05.2015 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 379, 403 ਅਤੇ 411 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

3. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲ (ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰਬਰ 9053, 2016) ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ [2019 ਦੀ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਡੀ. ਨੰਬਰ 6405 ਅਤੇ 2019 ਦੀ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਡੀ. ਨੰਬਰ 6122] ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਮਾਧਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਰਲਾ (ਐਮ.ਪੀ.ਬੀ.) ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਹੁਣ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 17- ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਲੋਢਾ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਢਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ

ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਿਯੰਵਦਾ ਦੇਵੀ ਬਿਰਲਾ (ਪੀ.ਡੀ.ਬੀ.) ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਮਾਧਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਰਲਾ (ਐਮ.ਪੀ.ਬੀ.) ਕਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਮਪੀ ਬਿਰਲਾ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪੱਖ 'ਤੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਪੀ.ਡੀ.ਬੀ. ਦੀ ਮੌਤ ਮਿਤੀ 03.07.2004 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਮ.ਪੀ.ਬੀ. ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਿਯੰਵਦਾ ਦੇਵੀ ਬਿਰਲਾ (ਪੀ.ਡੀ.ਬੀ.) ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 18.04.1999 ਨੂੰ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਢਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 17-ਪੁੱਤਰ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਢਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਤੀ 19.07.2004 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 17 ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਢਾ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੈਟ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਿਰਲਾ (ਕੇ.ਕੇ.ਬੀ.), ਬਸੰਤ ਕੁਮਾਰ ਬਿਰਲਾ (ਬੀ.ਕੇ.ਬੀ.), ਗੰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਰਲਾ (ਜੀ.ਪੀ.ਬੀ.) ਅਤੇ ਯਸ਼ੋਵਰਧਨ ਬਿਰਲਾ (ਵਾਈ.ਬੀ.) ਨੇ ਮਿਤੀ 18.04.1999 ਨੂੰ ਉਕਤ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੈਟ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਵੀਏਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਰਲਾ (ਜੀ.ਪੀ.ਬੀ.) ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕੀ ਹਿੱਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਿਰਲਾ (ਕੇ.ਕੇ.ਬੀ.), ਕਾਸ਼ੀ ਨਾਥ ਤਪੂਰੀਆ (ਕੇ.ਐਨ.ਟੀ.) ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਖੇਤਾਨ (ਪੀ.ਕੇ.ਕੇ.) ਨੇ ਮਾਧਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਰਲਾ (ਐਮ.ਪੀ.ਬੀ.) ਅਤੇ ਗੰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਰਲਾ (ਜੀ.ਪੀ.ਬੀ.) ਦੀ 1982 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਕਾਸ਼ੀ ਨਾਥ ਤਪੂਰੀਆ (ਕੇ.ਐਨ.ਟੀ.) ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਖੇਤਾਨ (ਪੀ.ਕੇ.ਕੇ.) ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਾਧਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਰਲਾ (ਐਮ.ਪੀ.ਬੀ.) ਦੀ 1982 ਦੀ

ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

5. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ-ਬਿਰਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ (ਸੀ.ਐਲ.ਬੀ.) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 397 ਅਤੇ 398 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 1/2010 ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੀ.ਐਲ.ਬੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 9 ਰਾਹੀਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 9 ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

6. ਮਿਤੀ 24.03.2010 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਤਹਿਤ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 73-77/2010) ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1988 ਵਿੱਚ ਐਮ.ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਡੀ.ਬੀ. ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਚੈਰਿਟੀ ਲਈ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪੰਜ ਆਪਸੀ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਏ ਸਨ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 18.04.1999 ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਸੀਅਤ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 73-77/2010 ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਪੰਜ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਚੈਰਿਟੀ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਪੰਜ ਟਰੱਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਜਨਤਕ ਟਰੱਸਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

7. ਸੀ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 1/2010 ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 10.03.2010 ਨੂੰ ਸੀ.ਐਲ.ਬੀ. (ਹੁਣ ਐਨ.ਸੀ.ਐਲ.ਟੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਹਨ। ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1-ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਪੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਡੀ.ਬੀ. ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪੰਜ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਦੀ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 379, 403, 411 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120B ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ (ਕਾਨੂੰਨੀ) ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ (ਸੀ.ਐਲ.ਬੀ.) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2010 ਦੇ ਸੀ.ਪੀ. ਨੰਬਰ-1 ਵਿਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ-1 ਤੋਂ 5 ਅਤੇ ਬਿਰਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਚੰਦੇਰੀਆ ਇਕਾਈ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 13 ਤੋਂ 16 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

8. ਆਓ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਤੱਕ ਦਾ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6- ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਖੇਤਾਨ ਇੱਕ ਨਾਮਵਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਬਿਰਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7- ਅਕਸ਼ੈ ਪੋਦਦਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1-ਐਡਵੈਂਟਜ਼ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟਸ ਐਂਡ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 8- ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪੋਦਦਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3-ਬ੍ਰਿਟੈਕਸ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 9-ਬਾਲ ਕਿਸ਼ਨ ਤੋਸ਼ਨੀਵਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2-ਗੋਵਿੰਦ ਪ੍ਰਮੋਟਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10-ਬਿਰਲਾ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਿਰਲਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11-ਐਸ. ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 92 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 73-77/2010 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਚੈਰਿਟੀ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 17- ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਲੋਢਾ ਮਰਹੂਮ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਢਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਕਮ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 2010 ਦਾ ਸੀ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 1 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ 54 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ-1 ਨਵੰਬਰ 2009 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਚੰਦੇਰੀਆ ਇਕਾਈ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ ਛੇ ਕਾਪੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਸੈੱਟ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕ ਨੂੰ ਆਡੀਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਮੂਲ ਪੰਜ ਸੈੱਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਕਾਪੀ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਚਨ ਰਾਜ ਨਾਹਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 28 ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ ਚੋਰੀ/ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੇ।

10. ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬਿਰਲਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਖਪਤ ਲਈ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਕੰਪਨੀ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਸਮਝੌਤੇ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 9 ਅਤੇ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10- ਬਿਰਲਾ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11-S ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਚੱਕਰਵਰਤੀ CEO ਜੋ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਦਫਤਰ ਸਥਿਤ ਹੈ।

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਤੀ 29.03.2010 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਕੀਤੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 30.03.2010 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ (ਸੀ.ਐਲ.ਬੀ.) ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੂੰ ਮਿਤੀ 17.04.2010 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਆਏ; ਪਰ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ/ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 411 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਦੀ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਬਦਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 379, 403 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-B ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ।

13. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮਿਤੀ 06.10.2010 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ/ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮਿਤੀ08.10.2010 ਨੂੰ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ

ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਨਾਮ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਬੀ.ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਾਰੇ 16 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 380, 411 ਅਤੇ 120B ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

14. ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਦੇ ਸੰਮਨ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ ਅਤੇ 16 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਦੇ ਮੂਲ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ "ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ" ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖੋਹਣ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਸਲੀ ਗਾਇਬ ਹਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਚੋਰੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ

ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਏ.ਸੁੰਦਰਮ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਬੀ.ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 9 ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1-ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਗੁਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼/ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 380, 411 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ।

16. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਗਵਾ ਬਨਾਮ ਵੀਰਾਨਾ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗੱਪਾ ਕੌਂਜਲਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1976) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 736** ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ

ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਤੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

17. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਬੀ.ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਆਨ ਚੋਰੀ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਕੋਈ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਯੰਤਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

18. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗਿਆ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਚੋਰੀ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਕਾਫੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1-ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਐਲਬੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ "ਕਾਨੂੰਨੀ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਪੇਚ" ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਤਾਂ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਨ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

19. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਦੇਸਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਦੀ "ਇਮਾਰਤ" ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਫਤਰ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਿਵੇਂ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਚੋਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

20. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10- ਕੰਪਨੀ ਦਾ CEO ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਰਲਾ

ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਇੰਚਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਦੀ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕੀਰਿਅਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕੀਰਿਅਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ (ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ) ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਮੇਨਸਰੀਆ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

21. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 13 ਤੋਂ 16 ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦੇਬਲ ਬੈਨਰਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਯੰਤਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ "ਚੋਰੀ" ਜਾਂ "ਬੇਈਮਾਨੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ" ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 380 ਅਤੇ 411 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 120-B ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

22. ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਕੇ. ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਬਿਰਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਿਰਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ

ਟਰੱਸਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

23. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7 ਤੋਂ 9 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਾਹਰ ਗਏ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰੱਖਣਾ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਸਬੂਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

24. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

25. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:-

(i) ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ?

(ii) ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹਨ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 380, 411 ਅਤੇ 120-B ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

(iii) ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਤੱਕ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ "ਚੱਲਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ" ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ?

(iv) ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਚੋਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ?

(v) ਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ?

(vi) ਕੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਲਤ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ?

26. **ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ: -** ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ

ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦ ਗਵਾਹਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਧਾਰਾ 204 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ।

27. ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 204 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਕੀ ਧਾਰਾ 203 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਵਾਹ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹੈ।

28. ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਓਮਾਨ ਬਨਾਮ ਬਰਾਕਾਰਾ ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2013) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 488** ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"9. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਵੇ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸੀਮਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਧਾਰਾ 156 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਂ ਝੂਠ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ:

(i) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ;

(ii) ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਢਲਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(iii) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ।

29. ਮਹਿਮੂਦ ਉਲ ਰਹਿਮਾਨ ਬਨਾਮ ਖਜ਼ੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਟੁੰਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2015) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 420** ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"2. ਅਧਿਆਇ 15 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ."ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ" ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਗਲੇਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੁਦ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਧਾਰਾ 200 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

3. ਅਧਿਆਇ 16 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. "ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ" ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 204(1) ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

30. ਭੂਸ਼ਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ) ਅਤੇ ਹੋਰ (2012) **5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 424** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

"11. ਚੀਫ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਬਨਾਮ ਵੀਡੀਓਕਾਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਿਮਟਿਡ (2008) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 492 (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 499 ਪੈਰਾ 19) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ "ਨੋਟਿਸ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ "ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ 'ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਾ' ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਜੱਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ 'ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ। ਜੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 204 ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

31. ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਖੁਦ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

32. ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 23.06.2006 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "... ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ..." ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੋਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਧਾਰਾ 19 'ਤੇ ਨੋਟਸ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਬੇਈਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਧਾਰਾ 202 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਖੁਦ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

33. ਵਿਜੇ ਧਨੁਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਜੀਮਾ ਮਮਤਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2014) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 638 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.** ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“12. .... "ਸ਼ਬਦ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਸ਼ਬਦ "ਹੋਵੇਗਾ" ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਜਾਂ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "ਹੋਵੇਗਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵੱਲ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਬੇਈਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਹੋਵੇਗੀ" ਅਤੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਲਈ ਸੋਧ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸੋਧ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਭਿਜੀਤ ਪਵਾਰ ਬਨਾਮ ਹੇਮੰਤ ਮਧੂਕਰ ਨਿੰਬਲਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2017) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 528** ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਓਮਾਨ ਬਨਾਮ ਬਰਾਕਾਰਾ ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2013) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 488** ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

34. ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਮਨ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ

ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਡਾਕਘਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਮਹਿਮੂਦ ਉਲ ਰਹਿਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ: -

"22. .... ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 203 ਤਹਿਤ ਬੋਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰੇਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਾਕਘਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਕੇਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 204 ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਮਨ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਧਾਰਾ 190/204 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ, ਸਵੈ-ਮਾਣ ਅਤੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

35. ਪੈਪਸੀ ਫੂਡਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1998) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 749 ਕੇਸ ਵਿੱਚ** ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਪੈਰਾ (28) ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

"28. ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਚਾਲੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਢਲੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਦ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ਕ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਨਹੀਂ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੀ.ਐਚ.ਸੀ.ਐਲ. ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਸਟਾਕ ਵਿਕਲਪ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਆ ਇਨਫੋਲਾਈਨ ਲਿਮਟਿਡ **(2013) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 505** ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

36. ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਲਬ ਹੋਣਾ/ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਵੱਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿਨਹਾ **1993 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.ਸੀ. 499** ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮਕੈਨੀਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

37. ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2004) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 432 ਵਿੱਚ** ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“10. .... ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਕੀ ਸਬੂਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ

ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

38. ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਹਵਾਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਆਓ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ ਜੁਰਮਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

39. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਬਿਰਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ ६ ਨੂੰ ਸੀਐਲਬੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 7, 8 ਅਤੇ 9 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, 3 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਮਿਤੀ 10.03.2010 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 1/2010 ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 235, 237, 247, 250, 397, 398, 402 ਅਤੇ 403 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਸਰਜ਼ ਬਿਰਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1-ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ

ਸਮੇਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਤੱਕ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

40. ਮਿਤੀ 24.03.2010 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ 1988 ਵਿੱਚ ਮਾਧਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਿਰਲਾ (ਐਮ.ਪੀ.ਬੀ.) ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਯੰਵਦਾ ਦੇਵੀ ਬਿਰਲਾ (ਪੀ.ਡੀ.ਬੀ.) ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪੰਜ ਜਨਤਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਤਹਿਤ ਪੰਜ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟਾਂ ਕੋਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜੋ ਚੈਰਿਟੀ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਟਰੱਸਟਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਮਪੀਬੀ ਅਤੇ ਪੀਡੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਪੰਜ ਟਰੱਸਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਕ ਚੈਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਮਿਤੀ 29.03.2010 ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਨਵੰਬਰ 2009 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਿਰਲਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਚੰਦੇਰੀਆ ਇਕਾਈ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1-ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਮਿਤੀ 04.10.2010 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 379, 403 ਅਤੇ 411 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 120-B ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 16 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਛੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਉਹ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2010 ਦੀ

ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀਪੀ ਨੰਬਰ 1 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਚੈਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।

41. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, 6, 12 ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ - 10 ਵੇਂ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਕਲਕੱਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦੋਸ਼ੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਖੁਦ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ।

42. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਤੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ ਚੋਰੀ/ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਤੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੋਰੀ/ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ

ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 29.03.2010 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 30.03.2010 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਸੀਐਲਬੀ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

43. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ:-

(i) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10-ਕੰਪਨੀ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਦਫਤਰ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ CEO ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

(ii) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 9 ਕੋਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਦੇ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ;

(iii) ਸੀ.ਐਲ.ਬੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 9 ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 24 ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1-ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ;

(iv) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਹੁਤ ਗੁਪਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਅਤੇ

(v) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 9 ਨੂੰ ਮਿਤੀ 29.03.2010 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੂੰ ਮਿਤੀ 01.04.2010 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਸਰੋਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ।

44. ਚੰਦੇਰੀਆ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1-ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮੂਲ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਬੱਛ ਰਾਜ ਨਗਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 28 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੈਰਾ ਨੰ. (20) ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਕੋਲ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਬਿਰਲਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਭਾਵੇਂ ਇਸਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਧਾਰਾ 378 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀਆਂ।

45. ਸੀ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 1/2010 ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੱਥੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ੈਰੋਕਸ ਕਾਪੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ:

“9. .... ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਗੁਪਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਰ ਸਮੇਂ ਉਕਤ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਖਪਤ ਲਈ ਹਨ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

46. ਮਿਤੀ 06.10.2010 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ (ਕਾਨੂੰਨੀ) - ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 200 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

“.... ਸਾਡਾ ਦਫਤਰ ਬਿਰਲਾ ਬਿਲਡਿੰਗ, 9/1, ਆਰ.ਐਨ. ਮੁਖਰਜੀ ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 10 ਕੋਲ ਹਰ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ।

“..... ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਹੁਤ ਗੁਪਤ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਇਕ ਇਕਾਈ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਹਨ..... ”

47. ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ (ਕਾਨੂੰਨੀ) ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਨੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

48. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10-ਬਿਰਲਾ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11-S. ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10-ਬਿਰਲਾ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ CEO ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਿਵੇਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ "ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਹਟਾਉਣ" ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕੰਮ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ

ਤੱਥ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਚੋਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

49. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10-ਕੰਪਨੀ ਦਾ CEO ਹੈ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਕੀਰਿਅਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਦੇਸਾਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ "ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ" ਦਿਖਾਈ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੁਨੀਲ ਭਾਰਤੀ ਮਿੱਤਲ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ **(2015) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 609 'ਤੇ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ** ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"**43**. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੂਤ ਹਨ।

50. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10-ਕੰਪਨੀ ਦੇ CEO ਜੇ ਚੋਰੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ 2012 ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਨ. ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ

ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਆਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਇਸ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਅਤੇ 11 ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿਰਫ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀਪੀ ਨੰਬਰ 1/2010 ਅਤੇ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

51. ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਿਤੀ 06.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 14-ਕੁਮਾਰ ਮੰਗਲਮ ਬਿਰਲਾ ਆਦਿੱਤਿਆ ਬਿਰਲਾ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਫਤਰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 15- ਸਿਧਾਰਥ ਬਿਰਲਾ ਵੀ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਲੀਪੁਰ, ਕਲਕੱਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 13- ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਪੰਸਾਰੀ ਕਲਕੱਤਾ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਬਿਰਲਾ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਵਾਹ ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

52. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਅਤੇ ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ

ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਨੋਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਸੋਧ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਖੁਦ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਿੱਧੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

53. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 14- ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਮਾਰ ਮੰਗਲਮ ਬਿਰਲਾ ਆਦਿੱਤਿਆ ਬਿਰਲਾ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਫਤਰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 15- ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਬਿਰਲਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਅਤੇ ਅਲੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 13- ਰਾਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਪੰਸਾਰੀ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਰਲਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਬਿਰਲਾ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 14 ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 13 ਅਤੇ 15 ਦੀ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 14 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 14 ਜਾਂ ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਥਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ।

54. ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 13 ਤੋਂ 15 ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਹੁਤ ਗੁਪਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 13 ਤੋਂ 15 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ। ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਲੰਬਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਰੀ (ਘਰ ਚੋਰੀ) ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ।

55. ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਿਮੂਦ ਉਲ ਰਹਿਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਈ ਮਕੈਨੀਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

56. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੰਦਰ ਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਉਰਫ ਚਾਬੀ ਬੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1963 ਐਸ.ਸੀ. 1430** ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ 202 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਉਦੇਸ਼

ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬੇਤੁਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਬੂਤ/ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 204 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ। ਇਹ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਉਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੇ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇ।

57. ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਹੀ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂਚ ਲਈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਬੀ.ਦਿਨੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ (ਅਸਲ ਅਤੇ ਜ਼ੇਰੋਕਸ ਕਾਪੀਆਂ ਦੋਵਾਂ) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੈਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 380, 411, 120B ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ 16 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। S/R ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਮਿਤੀ 10.12.2010 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰੋ। ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ੍ਹਾਂ।

ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਨਾ

ਹੀ ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬੋਲਣ ਜਾਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਕੇਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

58. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਚੋਰੀ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 380, 411 ਅਤੇ 120B ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 380, 411 ਅਤੇ 120B ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 380 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਆਇ 19- ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮਾ XIX-B ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਯੋਗ ਵਾਰੰਟ ਕੇਸ ਹੈ - ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ – ਅਧਿਆਇ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 212 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਵੇਰਵੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਨ

ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਗਾਂਗੁਲੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

59. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਪਸੀ ਫੂਡਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਵਜੋਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 380, 411 ਅਤੇ 120-**B** ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ।

60. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਬੀ. ਦਿਨੇਸ਼ ਨੇ ਕੁਝ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਗਲਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 380, 411 ਅਤੇ 120B ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਮਿਤੀ

08.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਥਾਂ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ/ਨੁਕਸਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪੜਤਾਲ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਮੁੱਢਲਾ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਮਨ ਲਗਾਓ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ।

61. ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ "ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ"। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮਕੈਨੀਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਬੇਨਿਯਮੀ

ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

<u>ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ - ਕੀ ਚੋਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ:</u>

62. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਦੇ ਅਸਲ ਅਜੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਜਾਣਕਾਰੀ" ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ "ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ" ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

63. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ/ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

64. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੀ ਚੋਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਥਾਈ ਵੰਚਨ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਚੋਰੀ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1963 ਐਸ.ਸੀ. 1094** 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਨੇ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਰਾਮ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਰਾਹੀਂ ਸਕੱਤਰੇਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਫਾਈਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ, ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਰਾਮ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਫਾਈਲ ਵਿਚਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਫਾਈਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਤੱਥ ਚੋਰੀ ਦਾ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਰਾਮ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "..... ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਖੋਹ ਲਈ.....ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚ ਨਕਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ "ਹਟਾਉਣ" ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਚੋਰੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਐਕਟ ਹੈ।

65. ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਿਆਰੇ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:-

"**8**. ..... ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਫਾਈਲ ਲੈ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਰਾਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਫਾਈਲ ਲੈ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਕਤ ਫਾਈਲ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਥਾਈ ਵੰਚਨ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਬਲਕਿ ਅਸਥਾਈ ਕਬਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਲਦੀ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ । ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਮਿਆਦ....."

66. ਚੋਰੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਇੱਕ "ਚੱਲਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਚੱਲਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ" ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਰਣਨ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ "ਚੱਲਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ" ਹੈ ਜੋ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ "ਦਸਤਾਵੇਜ਼" ਇੱਕ "ਸਰੀਰਕ ਜਾਇਦਾਦ" ਹੈ। ਕੋਈ ਚੀਜ਼ "ਸਰੀਰਕ" ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਦਾ ਸਰੀਰ, ਪਦਾਰਥਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ **"ਦਸਤਾਵੇਜ਼"** ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਅੱਖਰਾਂ, ਅੰਕੜਿਆਂ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਰਤਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ"। ਧਾਰਾ 29 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸ ਪਦਾਰਥ 'ਤੇ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਖਰਾਂ, ਅੰਕੜਿਆਂ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੇ ਅੱਖਰਾਂ, ਅੰਕੜਿਆਂ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅੱਖਰਾਂ, ਅੰਕੜਿਆਂ ਜਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਦਾਰਥਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ "ਦਸਤਾਵੇਜ਼" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਇੱਕ ਸਰੀਰਕ ਜਾਇਦਾਦ।

67. ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੇ ਦੁਹਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇ.ਐਨ. ਮਹਿਰਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1957 ਐਸ.ਸੀ. 369** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਲਾਭ ਜਾਂ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਚਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ।

68. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਰੀਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਦੀ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਸਰੀਰਕ ਜਾਇਦਾਦ" ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

69. ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚੋਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

70. ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਚੰਦੇਰੀਆ ਇਕਾਈ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1-ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਕੰਪਨੀ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਸਮਝੌਤੇ ਆਦਿ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 17 ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

71. ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 380 - "ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਚੋਰੀ ਆਦਿ" ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਚੋਰੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ: -

i. ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ ਦਾ ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦਾ;

ii. ਜਾਇਦਾਦ ਚੱਲਣਯੋਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

iii. ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

iv. ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

v. ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲੈਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹਟਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

72. ਇਰਾਦਾ ਜੁਰਮ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਹਿਲਾਉਣਾ ਚੋਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। "ਬੇਈਮਾਨੀ" ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਦੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਚੋਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਹ "ਚੋਰੀ" ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹੈ ਕਿ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ **ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ** ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।**ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ**" ਨੂੰ

ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
-

"ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ - "ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਰ ਵਰਣਨ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ "ਬੇਈਮਾਨੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਬੇਈਮਾਨੀ - ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ "ਬੇਈਮਾਨੀ" ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਅਤੇ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਗਲਤ ਲਾਭ" - "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

"ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" - "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਰਨਾ - ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

73. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ "ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦਾ" ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀਐਲਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੀਐਲਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ "ਬੇਈਮਾਨ" ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 17 ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਦਮਨ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ "ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦਾ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਲਤ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਰੀ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੀ.ਐਲ.ਬੀ. ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

74. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੀ.ਐਲ.ਬੀ. ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਹੈ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਚੋਰੀ ਦੇ ਤੱਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

75. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਕ ਚੈਰਿਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 12 ਤੋਂ 16 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਚੰਦੇਰੀਆ ਇਕਾਈ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1-ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ

ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੀ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 1/2010 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਰੀ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

76. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਿਵੇਂ ਸੀ ਇਹ ਇਕ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਹ ਚੋਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀਮਤੀ ਬਚਾਅ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਮੱਲ ਬਨਾਮ ਜਾਂਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਜਾਂਚ) ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1974) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 345** ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਟਰੱਸਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ

ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਬਿਲਕੁਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ "ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦਾ" ਜਾਂ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਅਤੇ 380 ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

77. ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 24 "ਬੇਈਮਾਨੀ" ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਰਾਦਾ ਦੂਜੇ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਲੈਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 5 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੀਐਲਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 9 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਕੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਮਾਰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

78. **ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਗਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ:-** ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-E ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 91 ਅਧੀਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 11 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖੋਜ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੱਕੀ

ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

79. ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ। ਜੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 114 illus.(g) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੁੰਦੇ।

80. ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ। ਬੇਸ਼ਕ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਖੋਜ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਗੇ ਹਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ "ਚੋਰੀ" ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਬਾਰੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਜਵਾਬ

ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਾਂਹ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੀ ਰਣਨੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੇ ਇਛੁੱਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਨਾ ਹੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੋ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

81. **ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ: -** ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 54 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਦੋਂ, ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਘਰ ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

82. ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤਿੰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: - (i) ਜ਼ਾਬਤੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣਾ; (ii) ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ; ਅਤੇ (iii) ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ।

ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

83. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 .ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਸਲਾਮੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਾਗਵਾ ਬਨਾਮ ਵੀਰਾਨਾ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗੱਪਾ ਕੌਂਜਲਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1976) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 736** ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

“5. ..... ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਥਾਂ ਲਵੇ ਜਾਂ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚਲੇ ਦੋਸ਼ ਜੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਖਰਕਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 202 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਜੋ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 204 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(1) ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਥਿਤ ਹੈ;

(2) ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕੇ ਅਤੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ;

(3) ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ; ਅਤੇ

(4) ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਸਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਆਦਿ।

ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

84. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਜਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ **1992 ਦੇ ਕੇਸ (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 335** ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਗਿਣਾਈਆਂ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਾਈ

ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਿੱਟੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ।

85. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

86. **ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2006) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 736** ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਿਵਲ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ:

"14. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਉਪਾਅ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲਤ ਅਪਰਾਧਿਕ

ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਖੁਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਦਮ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਲੋੜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੈ ਧਾਰਾ 250 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਕਸਰ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੇ ਜਾਂ ਗੁਪਤ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਵੇ।

87. ਮਾਧਵਰਾਓ ਜੀਵਾਜੀਰਾਓ ਸਿੰਧੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੰਭਾਜੀਰਾਓ ਚੰਦਰੋਜੀਰਾਓ ਅੰਗ੍ਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1988) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 692** ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

88. ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਦੋਸ਼ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਇੰਨੇ ਅਸੰਭਵ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁੱਢਲਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਹੈ।

89. ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ: -

• ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 380, 411 ਅਤੇ 120B ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਬੀ.ਦਿਨੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਚੋਰੀ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

• ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਦਸਤਾਵੇਜ਼" ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ "ਚੱਲਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ" ਹੈ ਜੋ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ "ਸਰੀਰਕ ਜਾਇਦਾਦ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਚੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

• ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54

ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ "ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ" ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ "ਬੇਈਮਾਨ ਇਰਾਦਾ" ਜਾਂ "ਗਲਤ ਲਾਭ" ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ "ਗਲਤ ਨੁਕਸਾਨ" ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਧਾਰਾ 378 ਅਤੇ 380 ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

- ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.10.2010 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 16 ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

90. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 15.05.2015 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 29 ਤੋਂ 54 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 2019 ਦੇ SLP(Crl.) D.Nos.6405 ਅਤੇ 6122 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 28 ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 2016 ਦੀ SLP(Crl.) D.Nos.9053 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi